

Justisdepartementet
Politiavdelingen
Pb. 8005 Dep.
0030 Oslo

16.06.2008

Vår ref: 468/ JL
Deres ref:

Kommentarer til NOU 2008:4 Fra ord til handling – Bekjempelse av voldtekt krever handling

Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) representerer 76 barne- og ungdomsorganisasjoner, som til sammen organiserer mer enn 500 000 barn og unge. Organisasjonene omfatter alt fra politiske organisasjoner til korps, speider og livssynsbaserte organisasjoner.

LNU vil innledningsvis berømme utvalget for å ha kommet med mange gode forslag for å bekjempe voldtekt, som vi håper regjeringen tar med seg i det videre arbeidet. Vi vil først og fremst kommentere punkt tre i høringsbrevet *Forebyggende tiltak*.

Forebyggende tiltak

LNU er glade for at utvalget legger opp til at det skal satses mer på forebyggende tiltak mot voldtekt. Det forebyggende arbeidet bør legges opp langs tre akser: likestilling, seksualitet og voldtekt. Voldtekt dreier seg om vold, makt, kjønn og seksualitet, og for å skape gode holdninger i forhold til voldtekt er det nødvendig å skape gode holdninger på områdene likestilling og seksualitet generelt. LNU er også glade for å se at utvalget ser den klare sammenhengen mellom rusbruk og voldtekter, og er enige i at det forebyggende arbeidet i forhold til rus og overgrep bør ses i sammenheng.

Tiltak i skole

Skolen kan være en god arena for forebyggende tiltak siden man her når hele spekteret av ungdommer. Undervisningen om seksualitet må styrkes, som utvalget også peker på. Samtidig vil det ikke alltid være lærerne som er de best egnede til å snakke med ungdommene om disse temaene. Generasjonsforskjellen mellom lærerne og elevene kan være et hinder for gode samtaler om sårbare temaer. Ung til ung-metoder kan derfor være mer hensiktsmessig, der ungdom fra andre utdanningsinstitusjoner eller frivillige organisasjoner kommer til skolen for å snakke med elevene om likestilling, seksualitet og voldtekt. Vellykkete eksempler på tilsvarende tiltak er medisinstudenter som driver

seksualundervisning på skoler gjennom Medisinernes seksualopplysning, eller !sett grenser som var en kampanje mot seksuell trakassering på ungdomsskolen som ble drevet av en gruppe frivillige unge jenter. Flere slike frivillige initiativer bør oppmuntres og få støtte for å muliggjøre drift.

Utvalget peker på at det i undervisningen må legges større vekt på å sette grenser, og på å respektere andres grenser. Dette er svært viktig, og vil være mest fruktbart om det også inkluderes i et likestillingsperspektiv med fokus på kjønnsrollemønstre.

Andre tiltak

Samtidig som tiltak i skolen er sentralt, er det viktig å også fokusere på tiltak utenfor skolen. 76 % av alle ungdommer mellom 14 – 16 år er medlemmer av en eller flere frivillige organisasjoner. Det er dermed mulig å nå de fleste ungdommer gjennom organisasjonene. Samtidig kan det være lettere å nå gjennom med budskapet sitt her i ungdommens fritidsmiljø der de er på eget initiativ, enn på skolen der mange er skoleleie og kanskje derfor mindre mottakelige for holdningsarbeid på denne arenaen. Frivillige organisasjoner er også en god arena for forebygging ved ung til ung-metoder, siden dette er en tilnærming som generelt brukes i barne- og ungdomsorganisasjonene.

Aktiviteten som drives av barne- og ungdomsorganisasjonene i Norge utgjør en positiv del av mange unges fritid. Samtidig er LNU bevisst på at organisasjonene også er en arena hvor det kan skje handlinger som er krenkende for den enkelte. Derfor jobber LNU aktivt med å forebygge seksuelle overgrep i organisasjonene gjennom prosjektet Trygg!. Det er utarbeidet en beredskapsplan som organisasjonene kan følge hvis det er mistanke om at et medlem er utsatt for et overgrep, og produsert materiell som skal gjøre medlemsorganisasjonene bedre i stand til å forebygge mulig grenseoverskridende atferd.

LNU mener at denne type forebyggende arbeid er viktig, og at slike initiativer støttes og oppmuntres av det offentlige slik at de kan nå bredere ut. Voldtekt må forebygges i ung alder, gjennom å skape gode holdninger til kjønn og seksualitet.

Trygge rammer rundt ungdoms fritid

Det er godt dokumentert at voldtekt forekommer hyppigere i forbindelse med påvirkning av alkohol eller andre rusmidler. Det er derfor viktig å skape alkoholfrie soner og gode fritidstilbud på ungdoms egne premisser. For å øke tryggheten for unge er det også viktig å ha tilbud om trygg transport hjem om kveldene og netter i helger.

Vennlig hilsen

Landsrådet for Norges
barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU)

Bjarne Dæhli

Trond Enger

Leder

Generalsekretær